Resurssipoliittinen osasto / Heikkilä

Puolustushallinto ja Agenda2030 toimeenpanosuunnitelma

Eduskunnan tulevaisuusvaliokunta on pyytänyt puolustusministeriöltä asiantuntijalausuntoa Valtioneuvoston selonteko kestävän kehityksen globaalista toimintaohjelmasta Agenda2030:sta Kestävän kehityksen Suomi – pitkäjänteisesti, johdonmukaisesti ja osallistavasti (VNS 1/2017 vp). Valiokunta on erityisesti pyytänyt hallinnonalan näkökulmaa Agenda2030 toimenpidesuunnitelmaan, missä ovat suurimmat yhteistyön tarpeet sekä näkökulmia konkreettisuuteen ja kunnianhimoon sekä sanojen ja tekojen väliseen ristiriitaan.

Puolustusministeriö on osallistunut aktiivisesti Suomen kestävän kehityksen työhön 1990-luvulta lähtien. Puolustusministeriö on mukana Kestävän kehityksen toimikunnassa ja kestävän kehityksen koordinaatioverkostossa. Puolustushallinto on myös tukenut kansallista kestävän kehityksen sitoumusta ”Suomi jonka haluamme 2050” antamalla oman sitoumuksensa ”Vastuullista turvallisuutta” ja haastanut strategiset kumppaninsa liittymään kansalliseen sitoumukseen. Puolustusministeriö osallistui Agenda2030 toimeenpanosuunnitelman valmisteluun.

Puolustushallinnon näkökulma Agenda2030 toimeenpanosuunnitelmaan

Puolustushallinnon tehtävät tukevat kestävää kehitystä. Puolustuspolitiikalla, sotilaallisella maanpuolustuksella, kokonaismaanpuolustuksen yhteensovittamisella, muiden viranomaisten tukemisella sekä sotilaallisella kriisinhallinta- ja rauhanturvaamistoiminnalla lisätään yhteiskunnan ja sen lähiympäristön vakautta ja turvallisuutta. Nämä luovat pohjan ja edellytykset yhteiskunnan kestävän kehityksen mukaiselle toiminnalle, joka puolestaan lisää turvallisuutta ja vakautta. Puolustushallinnon tavoitteena on hallinnonalan tehtävien toteuttaminen sosiaalisesti, taloudellisesti ja ekologisesti kestävällä tavalla.

Puolustushallinnon tehtävät liittyvät erityisesti Agenda2030 –tavoitteeseen 16 - Peace, Justice and Strong Institutions. Tehtävien ja tehtävien toteuttamisen välilliset vaikutukset heijastuvat kuitenkin myös muihin tavoitteisiin. Sekä Agenda2030:ssä että kansallisessa toimeenpanosuunnitelmassa on hyvin tunnistettu kestävän kehityksen sekä turvallisuuden ja vakauden välinen yhteys. Toimeenpanosuunnitelmassa erityisesti Painopiste 2 - Yhdenvertainen, tasa-arvoinen ja osaava Suomi liittyy puolustushallinnon tehtäviin. Painopiste 1 -Hiilineutraali ja resurssiviisas Suomi ja siihen liittyvät toimenpiteet vaikuttavat puolustushallinnon toimintaan ja toimintaedellytyksiin.

Agenda2030 toteutuminen vaikuttaa toteutuessaan positiivisesti globaaliin turvallisuuskehitykseen ja Suomen turvallisuusympäristöön.

Agenda2030 toimeenpanosuunnitelman yhteistyön tarpeet

Toimeenpanosuunnitelman politiikkatoimet koskevat kaikkia hallinnonaloja. Poikkihallinnollisuus asettaa haasteita tavoitteiden saavuttamiselle ja edellyttää hallinnonalojen välistä tiivistä yhteistyötä, osallistavaa päätöksentekoa ja politiikkatoimien koherenssia. Lisäksi toimeenpano edellyttää eri hallinnonalojen tehtävien ja toimenpiteiden välisten yhteyksien laajaa ymmärtämistä. Keskeinen haaste on myös tavoitteiden ja toimenpiteiden pitkäkestoisuus edellyttää selvää yhteistä näkemystä ja pitkäjänteistä yli hallituskausien jatkuvia toimia. Toimeenpanosuunnitelmassa on hyvin tunnistettu edellä

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Puolustusministeriö
PL 31
FI-00131 Helsinki
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Eteläinen Makasiinikatu 8
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
Telephone
0295 16001
Internat. +358 295 16001

Faksi
Fax
Fax
(09) 160 88244
Internat. +358 9 160 88244

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet
kirjaamo@defmin.fi
www.defmin.fi

mainitut haasteet ja kehittämiskohteet. Erityisenä kohtana voisi nostaa esiin, että hallinnonalojen suunnittelu- ja ennakointitoimissa Agenda2030 –toimeenpanosuunnitelma tulisi huomioida, sillä näitä yhdistää erityisesti sama aikajänne.

Puolustusministeriön näkökulmasta kestävän kehityksen ja toimeenpanosuunnitelman yhteistyön tarpeet liittyvät kokonaisturvallisuuden kehikkoon ja kansainvälisessä toiminnassa kokonaisvaltaiseen kriisinhallintaan. Eri toimijoiden välinen yhteistyö toimii puolustusministeriön näkökulmasta, mutta esimerkiksi juuri kestävän kehityksen systemaattinen huomioiminen edellä mainituissa asioissa edellyttää lisätyötä.

Kansallisen energia- ja ilmastostrategian toimeenpano edellyttää myös hyvää hallinnonalojen välistä yhteistyötä. Strategian välilliset vaikutukset yhteiskunnan elintärkeiden toimintoihin tulee kattavasti huomioida. Jatkotyössä poikkeusolojen tarpeet ja rajoitteet tulee tunnistaa riittävän aikaisessa vaiheessa.

Näkökulmia konkreettisuuteen ja kunnianhimoon

Agenda2030 toimeenpanosuunnitelman toimenpiteet pohjautuvat vahvasti hallitusohjelman kirjauksiin. Niiden toteuttamiseksi on aloitettu tai jo tehty strategioita ja toimintaohjelmia. Toimet ovat konkreettisia ja niissä on myös kunnianhimoa (esimerkiksi energia- ja ilmastostrategia, sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus). Lisäksi kansallinen kestävä kehityksen sitoumus lukuisten julkishallinnon organisaatioiden, yritysten ja yksityisten henkilöiden sitoumusten kanssa tuovat konkreettisuutta Agenda2030 kansalliseen toimeenpanoon.

Sanojen ja tekojen välinen ristiriita

Agenda2030 on tavoitteiltaan kunnianhimoinen. Niiden toteutuminen edellyttää laajaa kansainvälistä ja kansallista sitoutumista ja yhteistyötä. Suomen toimeenpanosuunnitelma on ensimmäisiä tärkeitä askelia myös globaalissa Agenda2030 –prosessissa. Puolustusministeriö ei havaitse erityisiä ristiriitoja Agenda2030 toimeenpanosuunnitelman tavoitteiden ja toimenpiteiden välillä.

Sami Heikkilä

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Puolustusministeriö
PL 31
FI-00131 Helsinki
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Eteläinen Makasiinikatu 8
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
Telephone
0295 16001
Internat. +358 295 16001

Faksi
Fax
Fax
(09) 160 88244
Internat. +358 9 160 88244

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet
kirjaamo@defmin.fi
www.defmin.fi